

Waargebeurd, aangrijpend en ontroerend:
het verhaal van een moeder die haar kind verloor.

Dolores

Thijs

Je stappen
op de
twaalf
treden

Dolores Thijs

*Je stappen op de
twaalf treden*

'Herinner je je nog dat we in de herfst een vlucht trekvogels zagen? – Ja, ze vlogen over de binnenplaats en verdwenen weer. – Inderdaad, maar ze blijven doorvliegen, ergens, naar verre landen, alleen, onze ogen zijn te zwak, daardoor kunnen we ze niet zien. Zo is het ook met mensen die sterven...'

ANDRÉÏ MAKINE, *Het Franse Testament*

KERSTVAKANTIE

'd trade all my tomorrows for one single yesterday'

JANIS JOPLIN

Donderdag, 19 december

Het einde van een enerverende wedloop met deadlines. De laatste weken had ik veel werk verzet om ongestoord van de kerstvakantie te kunnen genieten, zonder de zorg om stukken die tijdig bij redacties ingeleverd moeten worden of nog uit te typen interviewbandjes. Ik verheugde me op de vrije dagen, was er ook hard aan toe, wilde leuke dingen doen met mijn gezin, we hadden al plannen gemaakt.

Met een voldaan gevoel ruimde ik mijn bureau op. Moe, maar klaar. Eindelijk ook tijd om die stapel nieuwe boeken te lezen. Die eerste vrije avond trakteerde ik mezelf in het Muziekcentrum op een vioolconcert van Brahms. Hemelse muziek die steeds weer, uit het diepst van mijn gemoed, tranen naar boven stuwde – zonder zakdoek, die ik nooit bij me had, was ik hulpeloos in een concertzaal. Zolang bijzondere mensen schoonheid konden scheppen, zou ik me kunnen verzoenen met de mensheid in het algemeen en nooit echt ongelukkig hoeven zijn. Van muziek te mogen, te kunnen genieten ervaarde ik als een voorrecht dat me beschermde tegen het slechte van de wereld. Dat hadden mijn ouders me meegegeven

en ik probeerde het door te geven aan mijn kinderen. Al lag hun muzikale voorkeur nu nog bij Doe Maar en Het Goede doel. Die avond was het leven goed, de wereld in orde.

Vrijdag, 20 december

Een rommelige, eerste vakantiedag. John, gevoelig voor mystieke zaken, ging nieuwsgierig opgewekt naar de kerstviering op school. De laatste tijd probeerde hij me, tot mijn verbazing, te overtuigen van het bestaan van God – overigens met vragen waarop ik geen antwoord wist. Ik had waardering voor zijn argumenten, al vroeg ik me af waar hij ze vandaan haalde. Zijn vader was gelovig. Ik was zelf totaal anders opgevoed, maar respecteerde ieders geloof. Ik was blij, zelfs een beetje jaloers, dat dit kind een houvast had gevonden – ver verheven boven zijn alledaagse aardse jongensleven – dat zijn hart leek te verwarmen. Ondanks mijn levenservaring en ‘wijsheid’ voelde ik me soms armer en kleiner dan mijn oudste zoon, die pas dertien was. Misschien had ik meer te leren van hem dan hij van mij. Was zijn naam wel zo’n toevallige keuze geweest? John betekende immers ‘Begenadigd door God’.

Om elf uur ’s ochtends was hij alweer thuis. Glunderend, omdat het nu twee weken lang écht zou kunnen: uitslapen, met vriendjes op pad gaan, van de – weliswaar betrekkelijke – vrijheid genieten. Hij hield van gezelligheid, van mensen

om hem heen, was volgens zijn leraar een ‘jongen die in het leven hapt’, en de man had gelijk.

Gaandeweg begon de kerstroes nu ook mij in zijn greep te krijgen – dat werd de hoogste tijd – en in plaats van aan het bureau te werken zat ik nu gemoedelijk met mijn drie kinderen te lanterfant en dronken we chocolademelk. We hadden het over cadeautjes, menu’s en uitstapjes en leken een beetje op zo’n bijna uitgestorven, knus gezin uit een vrouwenblad van de jaren vijftig. De kerstboom werd versierd, van rood karton maakten we onze eigen kerstkaarten en schreven er met een goudstift onze beste wensen op. Ik kocht ook alvast een abonnement voor de ijsbaan, die me veiliger leek dan al die idyllische water-tjes die in geen enkele nieuwbouwuurt ontbreken, maar steeds weer kinderlevens eisen. Mijn kinderen konden nog zo proberen me ervan te overtuigen dat ze wel uitkeken op zo’n ijzige plas, toch was ik steeds opgelucht wanneer ze met rode wangen en druipneuzen weer thuiskwamen. Een mens moest er niet aan denken dat er ’s eentje níét terugkwam! Het leek mij een gruwelijk lot. Maar waarom zou ik me daar zorgen over maken, wanneer ik toch mijn kinderen in het leven zag ‘happen’?

John zeurde over vuurwerk voor oudejaarsavond, maar ik hield het been stijf en hing een plaatje boven zijn bed: ‘Dankzij dat veel te korte lontje, heb ik nu mijn eigen hondje.’ Duidelijke taal bij de afbeelding van een jongetje met een donkere bril en een blindengeleidehond. ‘Maar ík kijk wel uit!’ protesteerde hij, maar dat hadden al die kinderen met brandwonden en oogletsel ook gezegd. Dan maar liever een chagrijnig kind, dat ging tenminste snel

over. Die avond las ik in één ruk *De kleine blonde dood* van Boudewijn Büch uit en deed een kaartje op de bus: 'Boudewijn, je hebt een prachtig boek geschreven.' Maar was dat wel het goede woord voor een boek over de dood van je eigen kind? Dat later volledig uit Boudewijns duim gezogen bleek te zijn.

Zaterdag, 21 december

John had nieuwe kleren nodig en we gingen de stad in. Zijn broertje Tom speelde liever bij een vriendje en Tanja, die niets nodig had, ging mee voor de gezelligheid, al wist ik best waar dat op uit zou draaien. Waar John was, was ook zijn zusje te vinden. Ze was maar een jaar ouder en samen waren ze het levende voorbeeld van 'twee handen op één buik'. Ik deed alsof ik de tactiek niet doorhad, want wat was er leuker dan te denken dat je je moeder hebt ingepakt. En wat was er moeilijker voor die moeder dan nieuwe kleren te kopen voor een opgroeiende knul met een uitgesproken smaak die niet altijd de hare was. Tanja was dit keer solidair met mij, wat meestal veel minder het geval was zodra het haar eigen garderobe betrof, zodat wij, aanbeland in het stadium van 'net-zo-slank-als-je-dochter' slechts sporadisch elkaars kleren aantrokken.

John bleek sinds het voorjaar alweer twee maten gegroeid te zijn en schoenen in maat 39 waren inmiddels ook aan de krappe kant. Mijn zoon, nu nog een rupsje, beschermd in zijn cocon, was een man aan het worden. Maar vlinders, zelfs de mooiste, fladderen een kortstondig bestaan en mijn kinderen, alle kinderen, wenste ik een

lang en gelukkig leven toe. Met enige compromissen lukte het om een 'outfit' samen te stellen, waarvan ik vond dat mijn kind er met de feestdagen fatsoenlijk mee voor de dag kon komen en hij zelf niet het gevoel had bij vrienden en vriendinnen (al groot in getale) voor schut te staan. Voor een pasgeboren neefje namen we 'Baby's Eerste Kerstbal' mee.

Zondag, 22 december

De zon scheen en de zachte temperatuur nodigde uit tot een wandeling op de hei waar zich een kleine machtsstrijd ontspon met Napoleon die een kudde schapen bewaakte. Een koddig en vertrouwd verschijnsel op de Heuvelrug, maar de herdersezel, zijn koppige reputatie waardig, had zelf geen gevoel voor humor. Een lichte voorzichtige aai tussen de ogen liet hij zich nog net welgevallen, maar verdere toenaderingspogingen werden niet op prijs gesteld. Deze kleine korporaal wilde de wandelaars zo snel mogelijk kwijt. Met koppige stootjes begon hij ons het wandelpad op te sturen, in zijn eigen gebarentaal te kennen gevend dat het gezin zowel de kuddeorde als zijn hoogstpersoonlijke rust verstoorde en verzocht werd op te krassen. Toen hij ons had waar hij ons hebben wilde, keerde hij ons zijn achterwerk toe, slofte balkend terug naar zijn schapen en gunde ons indringers geen blik.

Ik zag hen vóór me op het pad lopen, mijn kinderen, lachend om de ezel, met z'n drieën ravottend met een tennisbal. Jonge levensvreugde met de ouders toch nog veilig op de achtergrond. En weer werd ik overstelpt door trots en liefde – het leek wel of het de laatste tijd nog toenam.

Wandelend tussen de naaldbomen en bij daglicht wist ik
me volmaakt gelukkig.

Maandag, 23 december

John had een afspraak bij de orthodontist voor een beugelcontrole. De behandeling begon zichtbaar te helpen, maar echt leuk vond hij het niet. Ik probeerde hem te troosten met het vooruitzicht dat hij er tegen de zomervakantie van verlost zou zijn en met zijn nieuw verworven stralende glimlach onweerstaanbaar zou zijn geworden voor Italiaanse meisjes. De prins van ons vakantiedorp! En ik zei dat ik hem er zelfs mét beugel nog leuk vond uitzien. Hij keek mij van terzijde aan, om er zeker van te zijn dat ik het meende, dacht even na en zei: ‘Ja, maar jij bent mijn moeder.’

Later op de middag wilde hij naar het zwembad, maar bij gebrek aan een beschikbaar vriendje besloot hij het een dag uit te stellen, waste de auto en ging met een stel anderen naar de film. Die avond ging iedereen op tijd naar bed; morgen werd een lange dag, tot na de nachtmis, dat hoorde nu eenmaal bij ons romantische beeld van het kerstfeest. Bovendien was het een moment van bezinning dat nooit kwaad kon. ‘Je hoeft niet meer te komen’, zei John toen hij de trap opging. Waarmee hij bedoelde: blijf maar rustig zitten, doe geen moeite voor mij, ik kom heus wel zonder

nachtkusje in slaap, ik ben geen kleuter meer. Ik wist echter dat hij die zoen en die aai niet kon missen. Het gevoel dat er van hem gehouden werd zoals hij van anderen hield, wat hij steeds weer in kleine dagelijkse dingen liet blijken. Dus ging ik toch naar zijn kamer.

Het was een dag zonder hoogte- of dieptepunten geweest. Een doodgewone dag in een doodgewoon gezin.